

Asemakaava nro 8437, Dnro TRE:6498/10.02.01/2016

Kunkun parkin asemakaavan aloitusvaiheen täydentävä viranomaisneuvottelu 18.11.2016**Aika: klo 9.30 – 11.34****Paikka: Tampereen virastotalo, ryhmähuone 1, 5 krs.****Osallistujat:**

Elina Karppinen (pj)	Tampereen kaupunki	maankäytön suunnittelu
Elina Viitanen	Pirkanmaan ELY-keskus	
Minna Huttunen	Pirkanmaan ELY-keskus	
Veikko Vänskä	Tampereen kaupunki,	maankäytön suunnittelu
Dani Kulonpää	-"-	maankäytön suunnittelu
Ari Vandell	-"-	yleisten alueiden suunnittelu
Kimmo Sulonen	-"-	kaupunkimittaus
Ranja Hautamäki	-"-	Infra Liikelaitos
Marjatta Salovaara	-"-	ympäristönsuojelu
Miinu Mäkelä	Pirkanmaan maakuntamuseo	
Johanna Fingerroos	Nokian kaupunki	
Mikko Sulkakoski	Kainuun ELY-keskus	
Tenho Aarnikko	Sito Oy	
Sakari Grönlund	Sito Oy	
Teemu Jama	WSP Finland Oy	
Olli Haveri (siht)	WSP Finland Oy	

Tiedoksi:

Leena Stranden	Pirkanmaan ELY-keskus	
Leena Ivalo	Pirkanmaan ELY-keskus	
Harri Vitikka edustaja	Pirkanmaan ELY-keskus Liikennevirasto	
Antonia Sucksdorff	Tampereen kaupunki,	maankäytön suunnittelu
Heli Toukoniemi	-"-	kiinteistötoimi
Maria Åkerman	-"-	yleisten alueiden suunnittelu
Sanna Markkanen	-"-	ympäristönsuojelu
Titta Tamminen	-"-	rakennusvalvonta
Tero Tenhunen	-"-	Keskustahanke
Jori Lehtikangas	-"-	Infra Liikelaitos
Hannu Haverinen	-"-	Infra Liikelaitos
Vadim Adel	Pirkanmaan maakuntamuseo	
Pekka Mutikainen	Pirkanmaan aluepelastuslaitos	
Karoliina Laakkonen- Pöntys	Pirkanmaan liitto	
Anni Laurila	WSP Finland Oy	

Tampereen seutukuntayhtymä

Ylöjärven kaupunki

Pirkkalan kunta

Lempäälän kunta

Kangasalan kunta

Muistio:

1. Kokouksen avaus, esittäytyminen ja järjestäytyminen

Elina Karppinen avasi kokouksen 9.33. Olli Haveri toimi sihteerinä.

2. Kokouksen tarkoitus

Kyseessä on MRL 66 §:n mukainen aloitusvaiheen täydentävä viranomaisneuvottelu, joka on kutsuttu asianmukaisesti koolle. Maankäyttö- ja rakennuslain mukaan valmisteltaessa muuta kaavaa, joka koskee valtakunnallisia tai tärkeitä seudullisia alueidenkäyttötavoitteita tai joka muutoin on maankäytön, luonnonvarojen, kulttuuriympäristön tai valtion viranomaisen toteuttamisvelvollisuuden kannalta merkittävä, on oltava yhteydessä alueelliseen ELY -keskukseen. Alueellisen ELY -keskuksen ja kunnan kesken on järjestettävä neuvottelu tällaisen kaavan laadintaan liittyvien valtakunnallisten, seudullisten ja muiden keskeisten tavoitteiden selvittämiseksi. Edellä tarkoitettuun neuvotteluun on kutsuttava ne viranomaiset, joiden toimialaa asia saattaa koskea. ELY-keskuksen ja kaupungin välisessä työpalaverissa 5.10.2016 katsottiin tarpeelliseksi pitää aloitusvaiheen täydentävä viranomaisneuvottelu, koska hakkeen lähtötiedot ovat tarkentuneet paljon ensimmäisen viranomaisneuvottelun 11.12.2013 jälkeen.

3. Suunnittelun lähtökohdat ja tavoitteet

- Kunkun parkin alustava hankesuunnitelma ja siihen tehdyt lisäykset sekä hankkeen YVA - selostus ovat ladattavissa:

<http://www.tampere.fi/asuminen-ja-ymparisto/kaavoitus/asemakaavoitus/kunkun-parkki.html>

Asiaa esitteli Sakari Grönlund.

YVA:ssa vaihtoehtoja ja vaikutuksia on arvioitu niin, että vaiheitakin on tarkasteltu vaihtoehtoina. Työssä on esitetty useita laajuus- ja ramppivaihtoehtoja. Niiden mahdollisen vaiheistuksen mukaan ottaminen olisi tehnyt arviointiasetelmasta esimerkiksi mallinnusten kannalta mutkikkaan ja myös osallisten kannalta vaikeaselkoisemman.

YVA-menettelyn aikana on tehty lukuisia erillisselvityksiä. Lähtökohdista työlle ovat olleet mm. valtakunnallisesti merkittävä kulttuuriympäristö, liikenneverkkosuunnitelma, asukkaat ja herkäät kohteet ramppien lähialueilla, liiketilat ja kiinteistönomistajien suunnitelmat, geologia ja topografia sekä arvio muutoksensietokyvystä.

Myös rakentamisen aikaisten vaikutusten arviointi on tehty.

- ELY-keskuksen lausunto 1.2.2016 hankkeen YVA - selostuksesta

Asiaa esitteli Sakari Grönlund.

Yhteysviranomaisen lausunnon perusteella:

Arviointiselostuksesta on nähtävissä, että hankevaihtoehtojen aiheuttamat pysyvät ja rakentamisen ympäristövaikutukset ovat erilaisia vaihtoehdoittain. Siinä ei kuitenkaan ole esitetty hankkeesta vastaavan vertailuun perustuvaa näkemystä eri vaihtoehtojen toteuttamiskelpoisuudesta, eikä miten hankkeen jatkosuunnitteluun valittava vaihtoehto tai vaihtoehdot tullaan valitsemaan.

YVA-menettelyn jälkeen hankevaihtojen suunnittelussa ja ympäristövaikutusten arvioinnissa on tarpeen tarkentaa erityisesti terveysriskejä ja niiden hallintaa. Viimeistään tässä vaiheessa, ennen hankevaihtojen valintoja ja päätöksiä, on tarpeen olla riittävässä yhteistyössä Tampereen kaupungin terveydensuojelun (asumisterveys) ja ympäristönsuojelun viranomaisten asiantuntijoiden kanssa.

Arviointiselostuksen tietojen perusteella ei voi vielä varmistaa, että hankkeen arvioidut merkittävät haitalliset ympäristövaikutukset voidaan estää.

Arviointiselostuksessa esitettyyn selvitykseen kallioperän rikkonaisuudesta ja rakoilusta syvemmällä kallioperässä on jäänyt vielä puutteita. Hankkeesta vastaavan erillisselvityksen mukaan tarkemmista tutkimuksista on alustava suunnitelma.

Yhteysviranomaisen lausunnon perusteella:

YVA-menettely on tuottanut pääosin riittävät tiedot Kunkun parkki -hankkeen ympäristövaikutuksista ja vaihtoehtojen vertailusta hankkeen suunnitteluun. Kunkun Parkki -hankkeen YVA-menettelyn raportin toteutus on laadukas. Kunkun Parkki -hankkeen YVA-menettelyssä on ollut mahdollisuus laajaan ja monipuoliseen vuorovaikutteiseen osallistumiseen. Kunkun parkin YVA-menettelyä sovitettiin riittävästi yhteen keskustan strategisen osayleiskaavoituksen ja asemakaavoituksen kanssa.

- Tarkistettu osallistumis- ja arviointisuunnitelma

Asiaa esitteli Teemu Jama.

Viimeisin OAS on päivätty 22.11.2016.

Kommentteja OAS:sta voi antaa kokouksen jälkeen Teemu Jamalle ja Veikko Vänskälle 25.11.2016 mennessä.

Maakuntamuseo on toimittanut suunnitelmasta lausunnon.

*Satakunnankadulle suunniteltu uusi ajoyhteys pysäköintilaitokseen on vaikuttanut kaa-
van rajaukseen.*

OAS:sia on päivitetty selvitysten ja aikataulun osalta.

OAS:iin tehdään pari tekstin stilisointia.

- Osallistumis- ja vuorovaikutusmenettelyt sekä niiden riittävyys

Asiaa esitteli Teemu Jama.

Useita tilaisuuksia on pidetty vuodesta 2013 lähtien. EL Y-keskus piti vuorovaikutusmenettelyä riittävänä, mutta toivoi myös Satakunnankadun ramppivaihtoehdon huomioi-

mista riittävästi vuorovaikutuksessa jatkossa. Vänskän mukaan uusi ramppivaihtoehto on esitelty osallisille jo viimeisessä yleisötilaisuudessa. Kaava-alue on ollut ensimmäisessä viranomaisneuvottelussa pienempi, mutta se ei ole ollut silloin nähtävillä. Nyt kaava-aluetta on laajennettu myös OAS:iin.

- Viranomaisyhteistyö kaavan laadinnassa

Asiaa esitteli Veikko Vänskä.

Yhteistyötä on tehty vuodesta 2014 lähtien. Silloin pidettiin ensimmäinen työkokous ELY-keskuksen kanssa Kunkun parkin asemakaavasta ja YVA:sta ja saatiin ensimmäiset kommentit. Vuonna 2015 pidettiin ELY-keskuksen kanssa työpalaveri, jossa käsiteltiin asemakaavaa, YVA:aa ja yleiskaavaa. Viimeisin työkokous pidettiin 2016 lokakuussa, jolloin todettiin uuden viranomaisneuvottelun tarve. Lisäksi pelastuslaitoksen kanssa on pidetty tapaamisia alustavasta hankesuunnitelmasta.

ELY-keskus on katsonut tarpeelliseksi, että terveysviranomainen on mukana hankkeen vaikutuksia arvioimassa. Hänet (Tuula Sillanpää) pitäisi kutsua asemakaavan ohjausryhmään ja viranomaisneuvotteluihin.

4. Asemakaavan aloitusvaiheen viranomaisneuvottelun 11.12.2013 muistio ja Asemakaavan ohjausryhmän kokouksen 14.9.2016 muistio

Asiaa esitteli Elina Karppinen.

Viranomaisneuvottelussa 11.12.2013 käsiteltiin asemakaavaprosessia, OAS nähtävillä pidossa saatuja mielipiteitä ja lausuntoja sekä YVA-prosessin tilannetta. Tällöin ELY-keskus nosti esille yhteensovittamistarpeet keskustan osayleiskaavan kanssa. Nyt yleiskaava on hyväksytty. Asemakaavan aikataulu on venynyt tuolloin esitetystä. Asemakaavan ohjausryhmässä 14.9.2016 käsiteltiin OAS:n luonnosta.

Poimintoja eri viranomaisten kannanotoista jatkosuunnitteluun:

Pirkanmaan pelastuslaitos: erityishuomio hätäuloskäynteihin

Maakuntamuseo: erityistä huomiota ajo- ja kulkuyhteyksien sijoittamiseen arvokkaaseen kulttuuriympäristöön

Ympäristönsuojelu: rakentamisen aikainen melu sekä louheen kuljetukset ja käyttö vesistöäytöissä ja lietteiden sijoittaminen

Liikennesuunnittelu: korostetaan ajoyhteyksien merkitystä sekä erityisesti ajoyhteyttä Näsinkallion eritasoliittymästä Kunkun parkkiin

5. Aloitusvaiheen palaute

- Osallistumis- ja arviointisuunnitelma, kaavaluonnos sekä selvitysaineistoa pidettiin nähtävillä 22.9.–12.10.2016

Kaavaluonnoksen ja palautteen esitteli Teemu Jama.

Keskusteltiin vyöhykemerkinnoistä ja poistumistieyhteysistä. Kaavamerkinnoissä on nostettu esille maanalaisten tilojen laadullisia tekijöitä, jotka asettavat tavoitesuunnan toteuttaja-operaattorille.

Merkintä ma-39 (kiinteistökohtaisille yhteyksille) on osoitettu laajemmin kortteleiden alle kuin Hämpin parkin asemakaavassa. Hämpistä on opittu, että mm. kalliovahvistuksia on jouduttu tekemään asemakaava-alueen ulkopuolelle rasiitteina. Kunkkuun voidaan tehdä hissi-porrasyhteyksiä laajalle alueelle, koska vyöhykemerkinnot ovat korttelien laajuisia.

Rakentamisen jatkaminen Hämeenpuiston suuntaan ja Satamakadun mahdollinen yhteys toteutuvat myöhemmin. Asiaa käsitellään jatkossa operaattorin kanssa. Kaavamerkinnot tarkentuvat hankesuunnittelun yhteydessä.

Käytiin läpi taloyhtiöiden, yritysten, viranomaistahojen sekä kolmannen sektorin palautteen teemoja. Jama kertasi myös vuoden 2014 karttakyselyn tuloksia.

Maakuntamuseo painotti kulttuuriympäristöarvojen tarkkaa huomioimista myös jatkosuunnittelussa. (OAS-palautte koski tätä ja arkeologisia arvoja)

6. Selvitys- ja suunnittelutilanne

Pohjavesitarkkailusta, pora- ja kalliokairauksista kertoi Veikko Vänskä.

ELY-keskuksen lausunto YVA-selostuksesta: kallioperä ja pohjavesiolosuhteet hankealueella on selvitettävä. Joulukuussa 2016 alkaa uusi tutkimuskausi kairauksista. Silloin tehdään 58 porakonekairaus ja 14 kalliosydänkairaus. Näiden pohjalta laaditaan asiantuntijalausunnat alueen geologisista ominaisuuksista ja päivitetään kallioympäristökuva. Lisäksi mallinnetaan kallionlaatu- ja ruuhjevyöhyketulkinnat sekä päivitetään rakuunta- ja ominaisuusaineisto samoin kuin kalliopintamalli.

Pohjavedentarkkailua varten on kunnostettu vanhoja putkia ja asennettu kahdeksan uutta putkea. Kaava-alueen laajennus ei ole tuonut tarvetta lisäputkille.

Uudesta liikenne-ennusteesta kertoi Olli Haveri.

Vuoden 2016 aikana on tehty Taklin päivitys tavoitevuoteen 2040. Siinä on Kunkun parkki mukana. Lisäksi on laadittu Kunkun parkin sisäänajovaihtoehtojen tarkastelu vuoden 2025 tilanteessa. Oletuksena on, että Kunkun parkki vähentäisi keskustan kehän sisäpuolisella katuverkolla ajoneuvoliikennettä 45 %. Näin ollen Kunkun parkki on liikenteellisesti todettu olennaiseksi keskustan kehittämisen tavoitetilän saavuttamisessa.

Satakunnankadun ajoyhteydestä ja kadun kehittämissuunnitelmista kertoi Tenho Aarnikko.

Aarnikko esitteli kehäkadun suunnittelutilannetta sekä sen yhteyksiä Kunkun parkkiin ja Rantatunneliin. Suunnitelmissa on mm. keskittää joukkoliikennettä Rongankadulle ja vähentää katupysäköintiä, eniten Hämeenpuistosta.

Satakunnankadun yhteys toteutetaan pitkänä betonitunnelina Pysäköintitalon tontilla ja Puutarhakadulla ennen kuin se saavuttaa kalliopinnan Hämeenpuistossa. Sen rakentaminen tulee olemaan hankalaa. Satakunnankadun vaihtoehto on todettu kuitenkin liikenne- ja rakenneteknisesti paremmaksi kuin toisena vaihtoehtona tutkittu Kortelahdenkadun ramppiyhteys. Kortelahdenkadun vaihtoehto saadaan teknisesti helpommin toteutettua, mutta saavutettavuus ja orientoitavuus ovat heikkoja, eikä se siten palvele liikenteellisesti.

Todettiin, että todennäköisesti koko ajoyhteys katuverkolta Rantaväylän tunneliin olisi järkevää rakentaa katuna (Livin ohjeistus).

- Tietopohja ja perusselvitysten tarve arvioidaan lausuntojen pohjalta

Mm. geologia- ja pohjavesiasiat -selvittely jatkuu.

Keskusta-alueen pysäköintitutkimus on käynnistetty. Siinä selvitetään pysäköinnin kysyntää ja tarjontaa. Tulokseksi saadaan paikkatietopohjainen aineisto pysäköinnin ajantasaisesta kokonaiskuvasta.

- Vaikutusten arvioinnin suuntaaminen ja laajuus kaavan tehtävä ja tarkoitus huomioon ottaen
*Satakunnankadun ajoyhteys ei ollut mukana YVA-prosessissa. Tehdään YVA-tasoinen tarkastelu vaikutuksista asemakaavatyön yhteydessä.
ELY-keskuksen lausunto YVA-selostuksesta antaa pohjaa arviointien täydentämiseksi. Tutkitaan, mitä muita selvityksiä tarvitaan.*
- Kaavoituksen aikataulu

Kaavoituksessa tulee hankkeen kilpailutuksen ajaksi suvantovaihe.

Periaatteena on, että laitoksen rakentamisesta ei saa tulla suoria kustannuksia kaupungille.

Kilpailutus tehdään pysäköintilaitoksen minimivaihtoehtoon toteuttamisesta. Hämeenkadun länsipää ja Satamakadun yhteys jäävät pois. Tavoitteena on n. 1200 autopaikkaa sekä mukana huoltotunneli ja -pihat.

Näsinkallion eritasoliittymän kautta rakennetaan yhteys laitokseen ja edelleen P-Hämppiin sekä Satakunnankadulle. Toteuttaja – operaattorilla on mahdollisuus ehdottaa vaihtoehtoisia katuyhteyden paikkaa. Jos löytyy uusi yhteys, tehdään tarvittavat selvitykset ja vaikutusarviointit.

Katuyhteyden on oltava toteutettavissa myös erikseen, ilman yhteyttä laitokseen.

Kilpailutus voi venyä kesälle 2017.

Toteuttajan kanssa jatketaan asemakaavan työstämistä luonnosvaiheesta eteenpäin.

Kaavaluonnos asetetaan mahdollisesti nähtäville uudestaan, mikäli kilpailutuksessa tulee esiin uusia toteuttamiskelpoisia ehdotuksia.

7. Viranomaisten puheenvuorot ja keskustelu

Maakuntamuseo, Miinu Mäkelä: Lausunto on annettu. OAS:n osalta on oleellista, että kulttuuriympäristöä painotetaan. Toteuttajalla tulee olla selvänä valtakunnallisesti merkittävän ympäristön vaatimukset ja laatu sekä herkäät alueet, kun ajo- ja kulkuyhteyksiä

sekä ilmastointilaitteita suunnitellaan ja toteutetaan. Myös paikalliset arvot on huomioitava. Rakentamisen aikainen tarina olisi tarpeen selvittää negatiivisten vaikutusten minimoimiseksi.

ELY-keskus, alueiden käyttö Elina Viitanen ja liikenne Minna Huttunen: Erityisesti työnaikaiset vaikutukset on pyrittävä hallitsemaan mm. Laukontorin osalta. Rakentamisen terveysvaikutuksia on selvitettävä. Eri rakennushankkeiden yhteisvaikutukset kuten raitiotien rakentaminen ym. on syytä kuvata esim. aikajanatarkasteluna. Eritasoliittymän rakentaminen edellyttää mahdollisesti uutta tiesuunnitelmaa. ELY-keskus selvittää asiaa liikenneviraston kanssa. Katuverkkoyhteyden status on selvitettävä. Maanalaisen kaavaan tarvitaan tarkennuksia.

Liikennesuunnittelu, Ari Vandell: Tampereella on käynnissä selvitys nykyisistä ja tulevista työmaista ja niiden vaikutuksista. Kaupunki on avannut liikennetampereella.fi -sivuston, jolla tiedotetaan rakennushankkeista.

Asemakaavoitus, Veikko Vänskä: Tavoitteena on, että Kunkun parkki olisi valmiina 2025 mennessä. Raitiotie valmistuu vähän aikaisemmin.

Yleiskaavoitus, Dani Kulonpää: Hanke on keskustan strategisen osayleiskaavan mukainen mm. ajoyhteyksien osalta.

Ympäristönsuojelu, Marjatta Salovaara: Lopputilanne lupaa hyvää, mutta työnaikaiset vaikutukset ovat merkittäviä ja niiden hallinta korostuu (melu, runkomelu, pöly, louhekuljetukset ja sijoittaminen, työmaavedet, betonointityöt). Lisäksi on huomioitavia mm. louheen esikäsittelemahdollisuudet ja loppusijoittaminen, vesien johtaminen sekä työaikojen vaikutus meluun.

Asemakaavoitus, Veikko Vänskä: Kilpailutuksen yhteydessä katsotaan työnaikaisia järjestelyitä, jotta ne ovat mukana heti alkuvaiheessa.

Vihersuunnittelu, Ranja Hautamäki: Porrasyhteyksissä Kirjastonpuisto kiinnostaa erityisesti kaupunkikuvallisesti, arkeologisesti ja virkistysyhteyksien kannalta. Hämeenpuiston porrasyhteys on mahdollinen. Sitä ei ole esitetty kaavakartassa omalla merkinnällä, koska se voidaan rakentaa myös kiinteistöihin.

Liikennesuunnittelu, Ari Vandell: Toiminnallisuus ja toimivuus ovat tärkeitä. Liikenteen vaikutukset ovat olennaisia, ja niitä tulee korostaa arvioinneissa.

ELY-keskus, patoturvallisuus, Mikko Sulkakoski: Hyvissä ajoin on otettava yhteys patojen omistajiin ennen rakennustöiden aloittamista. Jos louhitaan lähellä patoja, niin padon tarkkailuohjelman mahdollinen täydentäminen on tehtävä rakentamisen ajaksi. Huomioitavaksi myös, että Hämpin parkkiin johtava Rongankadun ramppi on patojen vahinkovaara-alueella. Vettä voi mennä rampille ja rampin kautta P-Hämppiin ja edelleen Kunkun parkkiin tietyissä pato-onnettomuustilanteissa. Padot on tosin korjattu perusteellisesti, joten onnettomuusriski pieni. Patoturvallisuuslaki ei säätele rakentamista vahingonvaara-alueella, mutta mahdollinen riski on tarpeen ottaa huomioon.

Nokian kaupunki, Johanna Fingerroos: Kaupungilla ei ole kommentoitavaa.

Kaupunkimittaus, Kimmo Sulonen: Kun maan päälle tarvitaan tontteja tai rasiitteita, niin siinä vaiheessa kaupunkimittaus tulee mukaan prosessiin.

8. Jatkoimenpiteet

Pysäköintilaitoksen toteuttajan kilpailutus käynnistyy vuodenvaihteessa. Kaavoitusohjelmassa asemakaava on suunniteltu valmistuvaksi 2018. Jos kevään aikana tai toteuttajan valinnan myötä ilmenee merkittäviä uusia tekijöitä, niin luonnosaineiston asettamista uudestaan nähtäville harkitaan.

Esitellyt aineistot jaetaan muistion liitteenä.

9. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen 11.34.

Olli Haveri
WSP Finland Oy

TAMPERE

Konsernihallinto
Kaupunkiympäristön kehittäminen
Maankäytön suunnittelu

1 (6)

7.1.2014

**ASEMAKAAVA NRO 8437, KUNKUN PARKKI
MUISTIO VIRANOMAISNEUVOTTELUSTA**

Aika 11.12.2013 klo 12.00 – 13.50

Paikka Frenckell, kokoushuone Strömmer

Paikalla:	Pirkanmaan ELY -keskus	Leena Strandén Elina Viitanen Seppo Mäkinen Leena Ivalo
	Hämeen ELY -keskus	Timo Maijala Mikko Sulkakeski
	Pirkanmaan maakuntamuseo	Tuija-Liisa Soinen Vadim Adel Miinu Mäkelä
	Museovirasto	
	Pirkanmaan pelastuslaitos	Pekka Mutikainen Tapio Sten
	Pirkanmaan liitto	Karoliina Laakkonen-Pöntys
	Tampereen seutukuntayhtymä	Päivi Nurminen
	Liikennevirasto	
	Ylöjärven kaupunki	
	Pirkkalan kunta	
	Nokian kaupunki	
	Lempäälän kunta	
	Kangasalan kunta	
	Tampereen kaupunki:	
	Kiinteistötoimi	Mikko Nurminen
	Ympäristönsuojelu	Harri Willberg Marjatta Salovaara
	Yleisten alueiden suunnittelu	Ari Vandell, Timo Koski
	Maankäytön suunnittelu	Dani Kulonpää Sakari Leinonen Elina Karppinen Antonia Sucksdorff
	Kaupunkikehitysryhmä	Tero Tenhunen Veikko Vänskä
	Suunnittelupalvelut	Ranja Hautamäki

7.1.2014

WSP Finland Oy

Sito Oy

Aihio Arkkitehdit Oy

Teemu Holopainen

Reetta Putkonen

Sakari Grönlund

Timo Meuronen

1. Neuvottelun tarkoitus ja järjestäytyminen

Sakari Leinonen avasi kokouksen ja totesi, että kyseessä on MRL 66 §:n mukainen aloitusvaiheen viranomaisneuvottelu joka on kutsuttu asianmukaisesti koolle. Maankäyttö- ja rakennuslain mukaan valmisteltaessa muuta kaavaan, joka koskee valtakunnallisia tai tärkeitä seudullisia alueidenkäyttötavoitteita tai joka muutoin on maankäytön, luonnonvarojen, kulttuuriympäristön tai valtion viranomaisen toteuttamisvelvollisuuden kannalta merkittävä, on oltava yhteydessä alueelliseen ELY -keskukseen. Alueellisen ELY -keskuksen ja kunnan kesken on järjestettävä neuvottelu tällaisen kaavan laadintaan liittyvien valtakunnallisten, seudullisten ja muiden keskeisten tavoitteiden selvittämiseksi. Edellä tarkoitettuun neuvotteluun on kutsuttava ne viranomaiset, joiden toimialaa asia saattaa koskea.

Sakari Leinonen toimi kokouksen puheenjohtajana ja Antonia Sucksdorff sihteerinä.

2. Osallistujat

Osallistujat esittäytyivät. Konsulteille myönnettiin läsnäolo-oikeus viranomaisneuvottelussa.

3. Asemakaavaprosessin tilannekatsaus

Elina Karppinen esitteli asemakaavaprosessia. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma oli nähtävillä 12.9. - 10.10.2013 välisen ajan. Siitä saatiin kaksi mielipidettä ja kolme lausuntoa.

Mielipiteissä kiinnitettiin huomiota hankkeen tarpeellisuuteen, ajoramppien sijoitteihin, vaikutuksiin raitiotiehankeeseen sekä jalankulun ja pyöräilyn olosuhteisiin. Toivottiin myös pysäköintilaitosta ensimmäisessä vaiheessa Kuninkaankadun alle ja Hämeenkadun Keskustorin päähän.

Pirkanmaan maakuntamuseo esitti lausunnossaan, että suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota pysäköintiluolan ajo- ja jalankulkuaukkojen sijoittamiseen arvokkaaseen kaupunkiympäristöön sekä suhteessa muinaisjäänneksiin ja muihin kulttuuriperintökohteisiin sekä teknisten rakenteiden sijoitteluun ja ulkoasuun. Vedenalaisen kulttuuriperinnön osalta tulee pyytää lausunto Museoviras-

7.1.2014

tolta. Hämeen ELY -keskus totesi, että patoturvallisuus on suunnitelmassa riittävästi huomioitu. Pirkanmaan liitto ei anna lausuntoa osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta tai YVA -ohjelmasta.

Veikko Vänskä kertoi, että Keskustan liikenneverkkosuunnitelma (Takli) ja Ydin-keskustan pysäköinnin ja huollon yleissuunnitelma (Typy) ovat olleet lähtökohtana suunnittelussa. Näiden lisäksi on tilattu pysäköintilaitoksen alustavan hankesuunnitelman laadinta. Hankesuunnitelma täsmentyy ja tarkentuu YVA- ja asemakaavaprosessien aikana.

Asemakaavaluonnosten valmistelua esitteli Teemu Holopainen WSP Finland Oy:ltä. Asemakaavan tavoitteita ovat länsiosan autoliikennesaavutettavuuden parantaminen (työpaikat, kaupalliset palvelut, kulttuuripalvelut), katuverkoston ja lankulun kehittäminen ja huoltoliikenteen ohjaus. Sisäänajojen, sisääntulojen ja huollon suunnittelua tehdään parhaillaan. WSP Finland Oy laatii myös kaupunkikuva- ja kulttuuriselvitystä sekä mm. Harava- tutkimuksen aineistoa hyödyntävä katuverkkoanalyysiä, joita esiteltiin lyhyesti.

Timo Meuronen Aihio Arkkitehdit Oy:ltä esitteli hankesuunnittelua. Kalliopinnan mittauksia tehdään parhaillaan maastossa. Kallion laatu ja pinnankorkeus asetavat tekniset reunaehdot hankkeelle. Kalliopinnan korko määrittelee sisäänajoreittien pituutta ja sijaintia. Ydin-keskustan pysäköinnin ja huollon yleissuunnitelmassa esitetyt sisääntulovaihtoehdot on kuvattu hankesuunnittelun yhteydessä ja lisäksi on tutkittu muutamia uusia vaihtoehtoja. Rantaväylän tunnelin louhintaa varten tehty sisäänajoreitti voisi toimia myös louhintayhteysreittinä Kunkun parkkia rakentaessa. Frencellin parkista olisi mahdollista tehdä yhteys Kunkun parkkiin. On tutkittu myös keskitettyä huoltoratkaisua. Sisäänajot ja talotekniset ratkaisut tulevat jatkossa puhuttamaan osallisia. Porrashissiliittymien sijainteja on tutkittu ja sopivia paikkoja niille löytyy luontevasti kaupunkirakenteessa.

4. YVA -prosessin tilannekatsaus

Sakari Grönlund Sito Oy:stä esitteli YVA -prosessia. YVA -ohjelma on ollut nähtävillä ja siitä saatiin kaikkiaan kahdeksan lausuntoa. Yhteysviranomaisen lausunnossa kiinnitettiin huomiota hankealueen rajaukseen suhteessa osallistumis- ja arviointisuunnitelman rajaukseen. Ajoramppien osalta on tullut lisää vaihtoehtoja, joita tulee tarkastella prosessin aikana. Lausunnossa kiinnitettiin myös huomiota mm. aikatauluun sekä hankesuunnittelun sisältöön. Esitettiin mallin-
nusvaatimuksia moneen asiaan, mutta niiden tarkoituksenmukaisuutta pitää vielä miettiä (esim. rakennusaikainen melumallinnus). Lausunto sisältää vaatimuksen YVA -prosessin tarkkuudesta sekä olennaisten asioiden erottamisesta muista asioista. Rakentamisen aikaisten vaikutusten erityisen suuri painoarvo ja tarkkuusvaatimus ovat hyvä tavoite, mutta niitä on osin mahdotonta toteuttaa. Lausunto ei ota täysin huomioon, että asioita voidaan täydentää selostusvaiheessa.

7.1.2014

Seuraavaksi laaditaan taulukko kaikista lausunnoista ja käydään erityisen huolellisesti läpi yhteysviranomaisen lausunto. Varataan arvioinneille riittävä aika ja käytetään riittävän asiantuntevaa henkilökuntaa niihin. Harkitaan tarkkaan mitä hyötyä mallintamisessa saadaan missäkin tilanteessa. Ajoitetaan eri selitykset tarkoituksenmukaisella tavalla, (YVA -menettely, asemakaavaluonnos, asemakaavaehdotus, rakennussuunnittelu). YVA -selostus on tekeillä, mutta alkuperäisestä aikataulusta ollaan hieman myöhässä.

Leena Strandén nosti keskeisenä asiana esille yhteysviranomaisen lausunnosta Keskustan osayleiskaavan. Osayleiskaavaa varten on tehty paljon selvityksiä, jotka palvelevat myös tätä hanketta. Jotta voidaan edetä asemakaavassa, pitäisi ensin ratkaista osayleiskaavatasolla keskustan maankäytön keskeiset periaatteet. Erityisesti pysäköinti- ja huoltoliikenteen vaikutuksia tulisi arvioida suhteessa arvokohteisiin (esim. RKY -alueet), keskustan viherverkkoon sekä asuin- että asiantuntijaympäristön laatuun. Kriittisiä kohteita ovat mm. ranta-alueet sekä Hämeenpuisto.

Veikko Vänskä vastasi, että Keskustan osayleiskaava on alkuperäisestä aikataulusta noin puoli vuotta myöhässä johtuen rantatunnelin lisäselvityksistä ja uudesta valtuustokäsittelystä. Kaupunkivaltuuston päätöksen jälkeen on laadittu kaksi kaavaluonnosta, jotka asetetaan nähtäville helmikuussa 2014. Hän totesi, että aikataulullisesti osayleiskaavan ja Kunkun parkin valmistelu osuvat hyvin yhteen.

4. Laaditut selvitykset ja suunnitelmat

Elina Karppinen esitteli niitä selvityksiä, joita ei oltu vielä käsitelty viranomaisneuvottelussa. Työn alla ovat mm. Kallioperätutkimukset (Saarnio & Riekkola Oy, Infra liikelaitos tekee kenttätutkimukset), Huollon toteutettavuusselvitys (Veijo Laakso), Kokemukset Hämpin parkista – kooste (TTY) sekä Arkeologinen selvitys (Pirkanmaan maakuntamuseo). Vadim Adel totesi arkeologisesta selvityksestä, että esityöt voidaan tehdä talvella ja keväällä, mutta kenttätyöt aloitetaan aikaisintaan huhtikuun lopussa 2014.

Keskustan rakennettua kulttuuriympäristöä selvitetään Keskustan osayleiskaavan yhteydessä ja maakunnallisesti arvokkaat kulttuuriympäristöt selvitetään maakuntakaavan päivityksen yhteydessä. Avoimien maisematilojen selvitys laaditaan EHYT -hankkeen yhteydessä. Tampereen ilmanlaatuselvitys (Enwin) on juuri valmistunut. Jatkossa laaditaan myös pohjavesiselvitys sekä melu-, tärinä ja ilmanlaatuselvityksiä.

Ranja Hautamäki kertoi, että Hämeenpuiston historiaselvitys valmistuu tänä vuonna. Hämeenpuiston kehittämissuunnitelma laaditaan vuonna 2014. Keskustan osayleiskaavaan liittyvä Tampereen vihreä keskusta – raportti voi toimia myös tausta-aineistona tässä hankkeessa.

7.1.2014

Elina Viitanen esitti, että ilmanlaatuselvityksessä selvitetään erityisesti sisäänajojen kohdat sekä luolaston ilmanvaihdon poisto-alueet. Patoturvallisuudesta hän totesi, että alakosken patorakenteet ja kosken uoman reuna-alueet tulee ottaa huomioon hankkeen suunnittelussa. Ylä- ja keskikosken padot on korjattu, alakosken patorakeiden kunnon selvittäminen voi nousta esiin. Kirkkokadun ja padon välistä kohtaa tulisi tutkia tarkemmin. Veikko Vänskä kertoi, että Kirkkokatua tutkitaan tarkemmin pohja- ja kalliotutkimuksien yhteydessä. Elina Viitanen kysyi miten syvällä Tammerkosken pohja on. Timo Meuronen vastasi, että Tammerkoskessa on noin 80 cm korkea vesipatja kallion päällä.

Miinu Mäkelällä oli joitakin pieniä kommentteja Kaupunkikuva ja kulttuuriympäristöselvitykseen, jotka hän antoi Teemu Holopaiselle. Arkeologisen perinnön osalta Vadim Adel oli toimittanut kommentit sähköpostitse jo aiemmin.

5. Viranomaisten puheenvuorot

Pirkanmaan ELY -keskuksen puheenvuorossa Leena Strandén nosti esille aika-
taulullisen yhteyden, tavoitteiden ja periaatelinjausten yhteensovittamisen Kes-
kustan osayleiskaavaan. YVA -prosessin osalta hän totesi, että yhteysviranomai-
sen lausunto on annettu ja että sen sisällöstä voidaan tarvittaessa keskustella
erikseen.

Pirkanmaan Pelastuslaitoksen puheenvuorossa Tapio Sten totesi hätäuloskäyn-
tien osalta, että tärkeintä on saada ihmiset ulos vahingon sattuessa. Varaulos-
käynti autoille lisää pysäköintilaitoksen toimintavarmuutta. Suunnittelussa tulee
huomioida myös pelastuskaluston pääsy luolastoon.

Pirkanmaan maakuntamuseon puheenvuorossa Vadim Adel kertoi, että maakun-
tamuseo on lausunnoissaan esittänyt tarvittavat täydennykset ja selvitykset osal-
listumis- ja arviointisuunnitelmaan sekä YVA -ohjelmaan. Miinu Mäkelä totesi, et-
tä hankkeen haasteet on tunnistettu hyvin. Suunnittelussa tulee kiinnittää erityis-
tä huomiota pysäköintiluolan ajo- ja jalankulkuaukkojen sijoittamiseen arvokkaa-
seen kaupunkiympäristöön. Hämeenpuisto on erityisen haastava ja on hyvä, että
Hämeenpuistosta on tulossa lisäselvityksiä.

Ympäristönsuojelun puheenvuorossa Harri Willberg totesi, että rakennusaikainen
melu voi olla haasteellista ja sitä on mietittävä tarkemmin meluilmoituksen yhtey-
dessä. Hämpin parkin kokemuksista tiedetään myös, että rakentamisen aikana
syntyy paljon lietettä lujituksen yhteydessä. Sille ei helposti löydy loppusijoitus-
paikkaa, koska jätteenkäsittelykeskukset eivät enää vastaanota lietettä. Tälle
asialle pitäisi antaa ajatusta hankkeessa.

Yleisten alueiden suunnittelun puheenvuorossa Ari Vandell kertoi, että ajoyhte-
yksillä on keskeisiä vaikutuksia keskustan liikenneratkaisuun. Taklin ratkaisusta
on mahdollista joustaa, mikäli löydetään muilta osin hyvä vaihtoehto. Hän näki
Näsinkallion liittymän yhdistämisen tähän hankkeeseen tärkeänä. Puistosuunnit-

7.1.2014

telun osalta Ranja Hautamäki toivoi suunnitelmassa huomioitavan ramppien mitoituksen myös maanalaisten rakenteiden osalta.

6. Keskustelu

Keskusteltiin Näsinkallion liittymästä. Reetta Putkonen totesi, että liikenteellisesti yhteys Rantaväylän tunnelista suoraan Kunkun Parkkiin olisi houkutteleva.

Leena Strandén totesi, että esitetyillä sisääntulorampeilla on vaikutuksia ranta-alueiden ja Hämeenpuiston arvoihin. Olisi suotavaa, että tutkittaisiin muitakin sisääntulokohtia. Ranja Hautamäki kysyi tutkitaanko hankesuunnitelmassa myös sisäänajojen mitoituksia. Esimerkiksi Hämeenpuistoon suunniteltu sisäänajo olemassa olevan puurivin viereen voi olla vaikea toteuttaa. Timo Meuronen vastasi, että asemakaavan kannalta sisäänajojen sijainti on keskeinen asia. Tässä esitetyt paikat ovat Ydinkeskustan pysäköinnin ja huollon yleissuunnitelman (Tyn) mukaisia, mutta niihin liittyy kuitenkin tiettyjä haasteita. Vaikeudet ja haasteet on tunnistettu ja niitä yritetään parhaillaan ratkoa.

Timo Meuronen kertoi, että hankkeessa on kyseessä noin 1,5 vuoden louhintatyö. Hän kysyi tarvitaanko erillistä yhteyttä louheen kuljetukselle, vai voidaanko sisäänajoja käyttää siihen. Louhintayhteydellä olisi suuri hinta- ja aikatauluvaikutus. Jos pystyttäisiin tunnistamaan sisäänajoyhteyksien tutkimisessa myös louheen kuljetusta, se olisi arvokas tieto. Harri Willberg oli hänen kanssaan samaa mieltä ja vertasi asiaa Pikku Kakkosen puiston vieressä olevaan tunneliin.

7. Jatkotoimenpiteet

Tavoitteena on, että asemakaavaluonnos valmistuu keväällä 2014 ja asemakaavaehdotus alkuvuodesta 2015.